

ĐH Y DƯỢC HẢI PHÒNG

TRƯỜNG IV

01

C19

2022

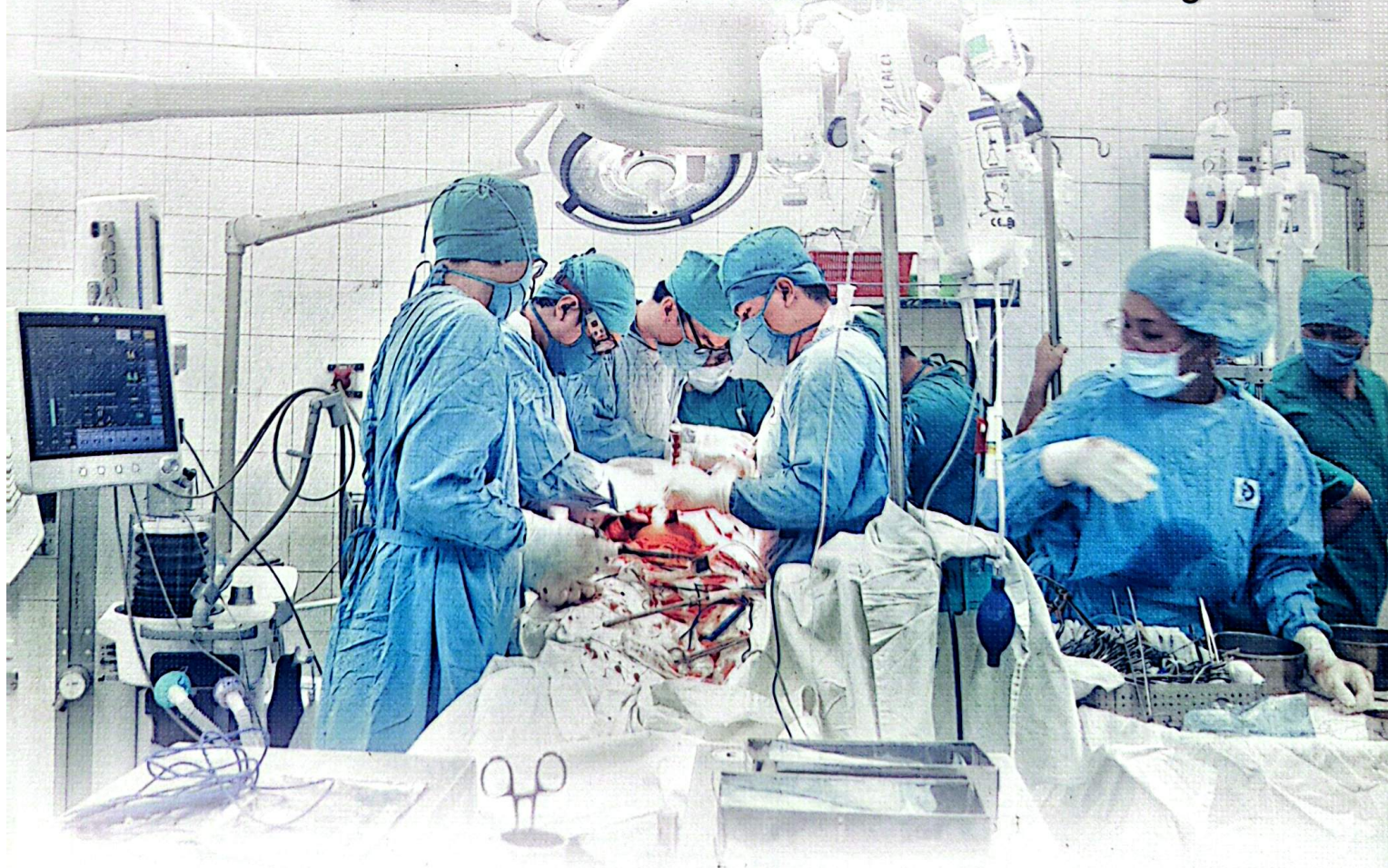
ĐẠI HỌC Y DƯỢC THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
BỘ MÔN NGOẠI

GIÁO TRÌNH GIẢNG DẠY ĐẠI HỌC

Ngoại khoa cơ sở

Tái bản lần 1

Chủ biên: PGS.TS.BS. Nguyễn Văn Hải
PGS.TS.BS. Đỗ Đình Công

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC

ĐẠI HỌC Y DƯỢC THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
BỘ MÔN NGOẠI

Giáo trình giảng dạy Đại học

NGOẠI KHOA CƠ SỞ

Tái bản lần 1

Chủ biên: PGS.TS.BS. Nguyễn Văn Hải
PGS.TS.BS. Đỗ Đình Công

16/10/22
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC HẢI PHÒNG
TTTT - THƯ VIỆN

PHÒNG ĐỌC

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC

2022

Chủ biên

PGS.TS.BS. Nguyễn Văn Hải

PGS.TS.BS. Đỗ Đình Công

Ban biên soạn

GS.TS.BS. Nguyễn Đình Hối

PGS.TS.BS. Lê Văn Quang

PGS.TS.BS. Phan Minh Trí

TS.BS. Hoàng Đình Tuy

BSCKI. Nguyễn Cộng Hòa

BSCKII. Nguyễn Phúc Minh

TS.BS. Nguyễn Tạ Quyết

BSCKII. Lê Tiến Đạt

BSCKII. Vũ Quang Hưng

ThS.BS. Nguyễn Võ Vĩnh Lộc

ThS.BS. Nguyễn Tuấn Anh

ThS.BS. Phạm Hữu Vàng

BSCKII. Trần Hồ

PGS.TS.BS. Đỗ Đình Công

PGS.TS.BS. Nguyễn Văn Hải

TS.BS. Võ Văn Hùng

TS.BS. Nguyễn Quốc Vinh

ThS.BS. Phạm Hữu Thông

ThS.BS. Lê Châu Hoàng Quốc Chương

ThS.BS. Dương Bá Lập

BSCKII. Lý Hữu Tuấn

BSCKII. Đặng Trường Thái

ThS.BS. Trần Đức Huy

ThS.BS. Nguyễn Vũ Tuấn Anh

ThS.BS. Phạm Hồng Phú

TS.BS. Võ Nguyên Phong

Ban thư ký

PGS.TS.BS. Nguyễn Văn Hải

ThS.BS. Trần Đức Huy

BSCKII. Lý Hữu Tuấn

HỘI ĐỒNG THẨM ĐỊNH GIÁO TRÌNH

1. PGS.TS. Trần Diệp Tuấn, Hiệu trưởng ĐHYD TP.HCM

2. PGS.TS. Vương Thừa Đức, P.Trưởng BM Ngoại

3. PGS.TS. Nguyễn Tấn Cường, BV Quốc tế City

4. PGS.TS. Lê Văn Quang, ĐHQG TP.HCM

5. PGS.TS. Vũ Minh Phúc, P.Trưởng Khoa Y, ĐHYD TP.HCM

Chủ tịch

Ủy viên TK

Nhận xét 1

Nhận xét 2

Ủy viên

Quyết định lựa chọn và sử dụng giáo trình “Ngoại Khoa Cơ sở” tại Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh số 147/QĐ-ĐHYD ngày 21 tháng 01 năm 2019 của Hiệu trưởng Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh.

LỜI NÓI ĐẦU

Bộ môn Ngoại phụ trách giảng dạy Ngoại khoa cho sinh viên đại học và học viên sau đại học của Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh. Lúc đầu, Bộ môn Ngoại bao gồm cả các chuyên khoa như: Ngoại Thần kinh, Ngoại Lồng ngực - Mạch máu, Ngoại Nhi, Tiết niệu. Về sau, do yêu cầu phát triển và đào tạo chuyên sâu, các chuyên khoa này tách ra thành những phân môn, hiện đã là các Bộ môn hoạt động độc lập trong hệ Ngoại khoa. Vì thế, Bộ môn Ngoại, Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh hiện nay chỉ còn phụ trách giảng dạy căn bản về Ngoại khoa; chuyên sâu về Ngoại Tiêu hóa (bao gồm cả ống và tuyến tiêu hóa).

Quyển sách Ngoại khoa Cơ sở này là quyển thứ tư trong loạt sách của Bộ môn Ngoại xuất bản trong những năm gần đây, nhằm đáp ứng nhu cầu học tập, tham khảo của sinh viên và học viên sau đại học. Cấu trúc của quyển sách gồm hai phần: phần đầu là một số những kiến thức cơ bản về ngoại khoa; phần hai tập trung vào cách tiếp cận chẩn đoán theo các vấn đề thường gặp của người bệnh và hai hội chứng thường gặp trong cấp cứu ngoại khoa về bụng. Vì chủ yếu nhằm vào cách tiếp cận chẩn đoán để tương xứng với mục tiêu đào tạo cho sinh viên năm thứ 3 theo chương trình mới nên các bài trong quyển sách sẽ không hay ít đi sâu vào lĩnh vực điều trị; phần điều trị sẽ được biên soạn và xuất bản trong thời gian tới để phục vụ việc giảng dạy sinh viên năm thứ 6 theo chương trình mới.

Xu thế mới của giáo dục Y khoa hiện đại chú trọng vào cách giảng dạy lồng ghép kiến thức, tiếp cận chẩn đoán và điều trị theo vấn đề... để đào tạo nên các thầy thuốc đạt được những chuẩn năng lực cụ thể. Phần viết về cách tiếp cận chẩn đoán theo vấn đề hay than phiền của người bệnh trong quyển sách này là nỗ lực của nhiều giảng viên Bộ môn Ngoại nhằm đáp ứng những thay đổi về chương trình đào tạo, cách giảng dạy... mà Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh đang thực hiện.

Trong quá trình soạn thảo, Ban biên soạn đã bám sát mục tiêu từng bài, tham khảo và học tập từ những tài liệu của các tác giả nước ngoài; nhưng thực sự cũng có nhiều ngỡ ngàng trước những vấn đề đòi hỏi phải tích hợp, khái quát thành những lưu đồ/phác đồ vừa hàn lâm vừa sát hợp và khả thi trong thực tiễn. Do vậy, một số sai sót trong lần xuất bản đầu tiên này là khó tránh khỏi. Chúng tôi chân thành mong được quý đồng nghiệp và bạn đọc và góp ý để các lần xuất bản kế tiếp được hoàn thiện hơn.

Chân thành cảm ơn quý bạn đọc.

Chủ nhiệm Bộ môn Ngoại

PGS.TS. Nguyễn Văn Hải

MỤC LỤC

Phần I. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CƠ BẢN.....	1
1. NGOẠI KHOA: LỊCH SỬ VÀ TRIỂN VỌNG	2
	<i>Nguyễn Văn Hải, Nguyễn Đình Hối</i>
2. NHIỄM KHUẨN NGOẠI KHOA.....	22
	<i>Nguyễn Quốc Vinh, Nguyễn Cộng Hòa</i>
3. NGOẠI KHOA VÀ CÁC BỆNH MẠN TÍNH	38
	<i>Nguyễn Phúc Minh, Lê Văn Quang</i>
4. SỐC CHẤN THƯƠNG.....	49
	<i>Phạm Hồng Phú, Đỗ Đình Công</i>
5. PHÒNG MỒ	65
	<i>Trần Đức Huy</i>
6. ĐÁNH GIÁ CHUẨN BỊ TRƯỚC PHẪU THUẬT.....	76
	<i>Đặng Trường Thái, Lê Văn Quang, Đỗ Đình Công</i>
7. PHỤ MỒ.....	90
	<i>Nguyễn Tuấn Anh, Nguyễn Văn Hải</i>
PHẦN II. TIẾP CẬN CHẨN ĐOÁN THEO VẤN ĐỀ.....	105
8. BÔNG.....	106
	<i>Lê Tiến Đạt, Nguyễn Văn Hải</i>
9. NÔN ÓI	121
	<i>Lý Hữu Tuấn</i>
10. NUỐT KHỔ.....	133
	<i>Võ Nguyên Phong, Nguyễn Văn Hải</i>
11. ĐAU BỤNG CẤP	145
	<i>Hoàng Đình Tuy, Nguyễn Võ Vĩnh Lộc</i>
12. BÍ TRUNG ĐẠI TIỆN.....	158
	<i>Nguyễn Văn Hải, Nguyễn Vũ Tuấn Anh</i>
13. CHẤN THƯƠNG VÀ VẾT THƯƠNG BỤNG	178
	<i>Phan Minh Trí, Phạm Hữu Vàng</i>
14. XUẤT HUYẾT TIÊU HÓA.....	194
	<i>Vũ Quang Hưng</i>
15. VÀNG DA	212
	<i>Lý Hữu Tuấn, Dương Bá Lập, Nguyễn Văn Hải</i>

16.KHỎI U BỤNG	227
<i>Nguyễn Tạ Quyết, Nguyễn Phúc Minh</i>	
17.KHỎI PHÒNG VÙNG BỤNG, BÌU	239
<i>Phạm Hữu Thông</i>	
18.THAN PHIỀN VÙNG HẬU MÔN	250
<i>Lê Châu Hoàng Quốc Chương, Nguyễn Văn Hải</i>	
19.HỘI CHỨNG CHẢY MÁU TRONG Ổ BỤNG	264
<i>Trần Hồ</i>	
20.VIÊM PHÚC MẠC.....	282
<i>Võ Văn Hùng</i>	

THƯ VIỆN TRƯỜNG ĐHY DƯỢC HẢI PHÒNG